

Yedi kat arz üzerine

Ali Bey: “Yedi nevi ile yedi tarzda arzın yedi tabakasını tek tek izah eder misiniz?”

Kur’ân-ı Kerîm birçok âyetinde yer küremizi semâvâtın yedi tabakasına denk gösterir. Meselâ bir âyette: “Yedi kat gök ve yer ile bunlarda bulunanlar O’nu tesbih ederler. Hiçbir şey yoktur ki, O’nu hamd ile tesbih ediyor olmasın! Lâkin siz onların tesbihlerini anlamazsınız”¹ buyuran Cenab-ı Hak, bir diğer âyette bu denkliği daha belirginleştirir: “Yedi kat göğü ve yerden de bir o kadarını yaratan, Allah’tır. Allah’ın Kâdir olduğunu ve Allah’ın ilminin her şeyi ihâta ettiğini bilmeniz için, Allah’ın emri bunlar arasına iner durur.”²

Semâvâtın yedi tabaka olarak yaratılmış olduğu âyetlerin zâhir mânâsıyla da sabittir. Semâvât gibi arz’ın da yedi tabaka ve yedi kat olup olamayacağını yukarıdaki âyetin gölgesinde ele alan Bedüzzaman Hazretleri, nazarları şu dört madde üzerinde teksif eder:

1-Âyet açık bir beyanla “yedi kat arz” demiş değildir. Yukarıdaki âyette arzın da, yedi kat semâvât gibi “halk” edildiğini; yani mahlûkâta mesken yapıldığını; yani yedi kat semâvât ile yer küresi arasında “mahlûkiyet ve mahlûkâta meskeniyet cihetiyle” benzerlik bulunduğunun ifâde edildiğini söylemek mümkündür. Cenab-ı Hak açıktan, yer küreyi “yedi tabaka olarak halk ettim” demiyor.

2-Yer küre cüsse itibâriyle her ne kadar semâvâta nisbeten küçücük olsa da; hadsiz mahlûkâtın meşheri, sergisi, mazharı, mahşeri ve merkezi hükmünde olduğundan; kalbin cesede mukâbil gelmesi gibi, yer küre de koca ve hadsiz semâvâta karşı bir kalp ve mânevî bir merkez hükmünde mukâbil gelmektedir.

Saîd Nursî Hazretleri burada pozitif değerler sunar. Meselâ; 1-Yeryüzünün yedi iklimi vardır. 2-Dünyanın Avrupa, Afrika, Okyanusya, İki Asya ve İki Amerika olmak üzere yedi kıtası vardır. 3- Yer kürenin iç çekirdek denilen iç merkezinden dış yüzeyine ve atmosferine kadar yedi tabakası bulunmaktadır. 4-Gezegeneimizin hayat sahibi varlıklar için hayat kaynağı olmuş yetmiş tabaka basit ve cüz’î unsurları ve elementleri ihtivâ eden yedi külli kat dikkatten uzak tutulmamalıdır. 5-Dört unsur denilen su, hava, toprak ve ateşe, üç önemli hakikat olan mâdenler, bitkiler ve hayvanların da ilâvesiyle meydana gelen yedi küllî unsur söz konusudur. 6-Cinlerin, ifritlerin ve sair muhtelif şuur ve hayat sahibi mahlûklardan her birinin meskeni olan

yedi kat arz âlemleri ayrıca değerlendirilmelidir. 7-Küremizi bir çam çekirdeği olarak kabul ettiğimizde, bu çekirdekten hâsıl olan mânâ âlemi, misâl âlemi, berzâh âlemi ve ruhlar âlemi gibi küremizden temessül eden misâlî şecerelerden müteşekkil³ yedi diğer küreler de gözden kaçırılmamalıdır.

3-Hakîm-i Mutlak olan Cenab-ı Hak israf etmiyor, abes şeyler yaratmıyor. Hava unsurunun, su âleminin ve toprak tabakasının hadsiz hayat sahipleriyle şenlendirilmiş olması bize gösterir ki; yer küremizin iç çekirdeği denilen merkezinden, tâ meskenimiz olan zâhirî kabuğuna ve atmosfere kadar birbirine bitişik yedi tabakanın her birinin geniş meydanlarını, büyük âlemlerini ve gizli mağaralarını Cenab-ı Hak boş ve hâlî bırakmamıştır. En kesif ve yoğun yerlerde, meleklerin ve rûhânî hayat sahiplerinin intikâli ve seyri, balığın denizde ve kuşun havada seyri kadar kolay ve rahattır. Yer kürenin merkezindeki müthiş ateş onlara göre, bizlere nisbeten güneşin harâreti gibidir. Onlar nurdan olduklarından, nâr ve ateş onlara nûr gibi olmaktadır.

4-Şehâdet âleminde bir çekirdek hükmünde olan yer küre; mîsâl âleminde ve berzâh âleminde bir büyük ağaç gibi, yedi kat semâvâtla omuz omuza vuracak bir azamet göstermektedir. Keşif ehlinin, yer kürede ifritlere mahsus bir tabakayı bin senelik bir mesâfede görmeleri, şehâdet âleminde bulunan bu çekirdek küremizle ilgili değil; bu çekirdek küremizin mîsâl âlemindeki ifritlere mahsus dalları ve tabakaları ile ilgilidir.

Mâdem yer kürenin böyle ehemmiyetsiz bir tabakasının, başka âlemlerde böyle azametli tezâhürleri vardır. Elbette yedi kat semâvâta denk, yedi tabaka yer küreden bahsetmek mümkündür. Âyet buna işâret etmektedir.⁴

Dipnotlar:

- 1- İsrâ Sûresi, 17/44
- 2- Talâk Sûresi, 65/12
- 3- Mektûbât, s. 83
- 4- Lem'alar, s. 68, 69, 70